Bibliothèque numérique

medic@

Fagon, Guy Crescent - candidat / Le Menestrel, Jacques - président. - An Arthritidi & inveterato Rheumatismo curandis solo lacte vesci convenit ?

1663.
Paris
Cote : ms 79 n°1149

PARIS biu Santé

(c) Bibliothèque interuniversitaire de santé (Paris)
Adresse permanente : http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?ms00072_ms00080x08x1149

DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA,

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XV. NOVEMBRIS.

M. IACOBO LE MENESTREL Doctore Medico, Moderatore.

An Arthritidi & inveterato Rheumatiſmo curandis ſolo lacte veſci convenit? 1149

QVÆ ſuæ impenſiùs ſtudet incolumitati natura ſuum & ipſa molitur exitium cùm in aſſidui effluvii locum ſoboleſcit mox recens partibus refocillandis ſuccus, cujus patitur collectionem donec prematur onere aut irritetur morſu. Gliſcit in dies inteſtina labes quæ multis affectibus referat viam; ſi ſopiti merſique viſceribus altis ſuo tempore erumpunt quâvis de causâ ſuſcitati: ſic in partes principes fit effrænata vis & incurſio humoris per [illegible] extra conceptacula refuſi: hinc morborum cohors egregiè proficit, accenditur febrilis calor, incandeſcit jecur, pectoris anguſtia fatigat anhelitum, & loci in quô coërcetur pertæſus humor facto in pulmones impetu animam propriis jugulat in laribus. Quiſquis defunctus Scyllâ cave ne in Charybdim naufragus: equidem cùm ab iis te dii ſalvum & incolumem ſervarit nobilium viſcerum robur & integritas, aliis & materiam oggerer, adeò humorum cumulatur proventus, quos longè latèque à ſe eliminat metu repentini caſus. Exonerat ſeſe in minùs robuſtas partes, in debiliores deinde, ab iis in omnium maximè ignavas, à quibus in fortiores revocare gradum hoc opus hic labor eſt. Ex alvinâ provinciâ expirationes æſtuantibus præcordiis ſurſum efferuntur, quæ remiſſo cerebri calore glomerantur in humorem; hic acrimoniam trahit & ſalem ſeu à bilis ſeri-ve miſcellâ, ſeu ab aduſtione, ſeu à putredine ob longiorem ſtationem comparatâ: in ſubjectas iterum partes tanquam in labrum lacunam-ve relabitur & mox inſtar Euripi reciprocat, itaut quaſi per circulum mala revolvantur. Ex illis fontibus fluit in articulos dirum morbi genus, qui multiplicem à partibus affectis ducit appellationem, vel ex alto in corporis habitum ablegata fera colluvies vagas movet dolorum tempeſtates.

MAGNA Arthritidem inter & Rheumatiſmum conſenſio, conſpiratio. Hic ſæpe illius prodromus, lubricus hujus in illam tranſitus, communis utriuſque materia, idem doloris aculeus, quid-ni & eadem pars affecta: Diſtinguntur tamen, hic circuitu caret, illa certis intervallis quaſi ex condicto recurrit. Nec quivis articulorum dolor, ille ſolus ex periodico acris ſalſique humoris in articulos impetu audit Arthritis. Lancinantur oſſium membranæ, divelluntur partes in quibus ſenſus eſt exquiſitus: adeò doloris impatientia calorem acuit ut jurè dicas articulorum febrem. In Rheumatiſmo totum riget dolet que corpus ac ſi foret Arthritis univerſa. In carnoſum panniculum, in muſculos, in communem eorum tunicam ultrò citròque pervolitat cum deſultorio dolore errabundus humor quaſi laſciviat more animalium quæ libidinis œſtro percita ſtare loco neſciunt, horsùm vorsùm variè impellitur, nec ullibi locorum deſidet itaut non pauciora ſint ſupplicia quàm membra. An tantæ calamitatis cauſa melancholici & pituitoſi humoris congeries? Vt ut ſit, ipſus eſt ſanguis ſi putredinis maleficio faceſſat in bilem vel ſereſcat caloris colliquantis ope. Hæc bilioſa ſeroſa-ve [illegible] non ſolùm uberiore ſale & tartaro quò naturam provitat acerrima, ſed etiam ſubſtantiâ tenuiſſima, & temperamento vel corruptione calidiſſima, ſpontaneo appetitu alias alias-ve partes viciſſim affectat nova ſemper quærens hoſpitia. Nobilium viſcerum vegeta vis expultrix degeneres ac noxios humores tanquam adulterinam ſobolem reſpuit in vaſa primùm majora, dehinc in minora, in minima tandem, è quibus in habitum corporis eructantur. Eadem & in oſſium intimis malus ichor, eò dum ad familiaris ſucci depurationem natura utitur, abutitur & eadem; quod in alimento ſpiſſum & dulce, abit in oſſium ſubſtantiam; ſerum inutile ſale improbo aſperſum juxta perioſtia ſiſtitur: nec foras tranſcolare poteſt nativa ſpermaticæ partis imbecillitas acerrimo cruciata dolore & multâ annorum ſerie ſpiritibus & calore deſtituta (eſt enim Arthritis frequentior ſenilis ætatis ægritudo.) Fit redux morbi periodus ab indole recipientium partium & firmatâ mittentium intemperie, quæ perenni & continuatâ generatione materiem renovat. Succreſcentibus tandem tophis articuli ſuis exiliunt è ſedibus cum motus impotentiâ. Vis ſalutares adhibere manus, principiis obſta; qui per longas invaluit moras cedit nunc in medentis opprobrium morbus, cum ante actis temporibus unus lactis uſus longè latèque profligaſſet.

EX infinitâ alimentorum ſupellectile nullum naturæ convenientius lacte. Vix emiſſa in luminis auras tenella ſoboles inſuetum ſugendi laborem ſuaviſſimo mulcet nectare: magna ejus cum molli corpore familiaritas in ſubſtantiâ & temperamento: adoleſcentium nativum calorem explicat, humentique ſuo tepôre promovet augmentum: frænat intemperias caloris qui conſtantem ætatem adurit: affert moras inſtanti ſenectæ indomitæque morti, & exſucca recreat ſenum corpora quos in multa ſæcula vindicat à morborum tyrannide. [illegible] eſt, [illegible], [illegible], [illegible], ſapore dulce, odore gratum, eligendum. Nec agreſtes tantùm ſaturat, ſed & elegantium menſas jucundis & numeroſis dapibus exornat, ut nihil ad gratiam & condimentum deſideret vel molliſſimus Heliogabalus. Eſuri eſt animus, an medicinæ cibi-ve loco, an neglectis aliis eduliis vnô ſolô veſcaris ſollicitus eſto? Equidem ex hoc vel illo animali emulgetur ad varios uſus penes inſtitutum tuum. Aſininum tenuiſſimum; craſſiſſimum vaccinum; diſtat ab extremis caprinum: tenuiſſimum multô ſero dilutum vix ac ne vix quidem nutrit ſed alvum ſubducit & refrigerat. [illegible] craſſiſſimum, nec enim reſpondet ſerum multo butyro & caſeo: illud [illegible], [illegible], humectat, lenit, nutrit, erodentibus medetur venenis; hic leviter ſiccans & refrigerans [illegible] alimentum ſuppeditat. Vni nutritioni ſi ſtudes impenſiùs veniat in uſum vaccinum relicto caprino, quò aliàs ultra centum annos vitam produxerat ruſticus ſenex. Nec te ruſus niger-ve moveat color modò benè habeat vacca & ridentibus herbis paſta copioſum & ſuave lac miniſtret. Illud crudum, recens-mulctum & tepens adhuc ſingulis diebus propinabitur ad tres aut quatuor circiter cotylas; nec enim exactè definiri poteſt unicuique homini ciborum copia. Fac ſi lubet pauco ſaccharo aut melle condiatur ne concreſcat, & ſub umbilicum diei maceretur in eò mica panis. ſic vivas vives felix Neſtoris annos.

INIMICA homini diſſimilium ciborum multitudo, ſub eorum pondere gemit obrutus calor vel languet varietate diſtractus. Singula in ventriculum ingeſta nec æquis viribus attingit, itaut cruda putreſcentia odorem importunum ori repræſentent, vel cum coctis abeant in ſanguinem mox-ceſſurum in totius corporis perniciem. Quiſquis articulari tormento ſe eximere voluerit non hauriat veluti gurges quidquid ciborum occurrit, uni ſeſe præ cæteris addicat lacti ne trahat ſitam aliorum alimentorum conſortio, & propter [illegible] atque amicum dulcorem à viſceribus rapiatur & rapiat unà cibos [illegible] in ſanguinis officinam. Non eget dentium operâ quà ventriculum ſubeat, nullam ei ſeditionem movet dum eliquatur in chylum, qui priſtinæ ſortis non immemor repurgati ſanguinis pluſimùm, excrementi minimùm ingerit. Tum maximè nitent viſcera tam luculento irrigata humore, efflorèſcunt partes adeò ſalutari ſucco recreatæ, deprimitur bilis acrimonia, dulceſcit ſalſus ichor qui benigni humentiſque alimenti appulſu liquatur ne concreſcat in nodos. Eluitur ferina colluvies ſollicitatâ molliter alvo, depurantur viæ ſi ſcateant recrementis. Medetur bilioſis fluxionibus & colliquationibus ad venerem nutantibus; nec mirum ſi dyſentericis affectibus non ſecus ac ſedi atque utero ulceratis conferat. Mitigat ardores tonſillarum & columellæ. Thoracis pulmonumque morbis utile eſt; & ideo ſecedebant olim ad Tabias non tam ut cœli clementiâ fruerentur, quàm ut exſuccum & macie confectum corpus reficerent ſaluberrimo boum lacte: oblinit gratâ pinguedine membranas & muſculos ne acri mordaciquè humorum decubitu lædantur, intolerabiles cicurat dolorum cruciatus, antevertit Arthritidem & Rheumatiſmum, horum affectuum pervicaciam nullo diſcrimine ſummâque ægrotantium jucunditate non ſuperat modò, ſed etiam ſingulare eſt [illegible] adversùs omnes quorum causâ [illegible].

PERMAGNI intereſt opportunitatem, curationis animam ſolerter aucuperis; ſic purgatio in acutorum principio naturam turbat atque avocat ab inſtituto, eandem & in declinatione levat. [illegible] Alimenta uſu tempeſtivo bona abuſu ſæpe fiunt peſſima, ipſæque Deorum manus aliàs ſalutares rapiuntur in perniciem. [illegible] Quibus & A'[illegible] ſyncero corpori in quo nulla ſuccorum impuritas & cruditatum labes: [illegible], ſi ſordibus ſcatet & recrementis: nec apponitur idcirco cùm vehementiùs deſævit febris, nec quibus [illegible]. Cave ſis ab eò cùm primùm furere Arthritidis & Rheumatiſmi dolores, ne unà cum vitioſis humoribus corruptum eat. Tunc temporis primas [illegible] ſibi habeat venæ-ſectio, ab eâ nec inauſpicatò duces primam ſalutis ideam. Tunde ſuperiores inferioreſque venas ex oppoſito, è directo, quid-ni & ex ipſo partis dolentis latere. Nec te deterreat multoties detractus ſanguis modò partitis vicibus & non unô ductu [illegible] habitâ ſemper ratione virium quæ conſuli debent & explorari documentis fidelibus. Prætereà reſidem circa meſenterium & cava hepatis eliminabis ſaburram blando molliorique cathartico cujus uſus potior familiarior & frequentior pleràque corporis vitia epicraſi quotidie mollit ac tutiſſimè ſanat. Apage valentiorum purgantium feram gentem queis incaſſum liberare niteris quem atrociùs vexas arthriticum. Vtramque numeris omnibus abſolvet implebitque paginam lac; ejus agnoſce beneficium omnium quæ arthriticum malè habent ſymptomatum remiſſione, ſic enim ichoris bilioſi franges acrimoniam, præcordiorum iram temperabis, ſqualentium viſcerum colluviem acerrimam, ſalis reprimes aculeum, maligni feri [illegible] ligabis, neque ſalles mox-rediturum dolorem ſed tolles penitus, & naturæ priſcæ legi reddita mollem & jucundam vitam protelabit nullo dolore nec impediente nec impendente.

Ergo Arthritidi & inveterato Rheumatiſmo curando ſolo lacte veſci convenit.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Nicolaus Robin.	*M. C[illegible] Briſſet.*	*M. Michaël Dupont.*
M. Franciſcus Sorand.	*M. Cl[illegible] Tardy.*	*M. Petrus de Merſenne.*
M. Iacobus le Meneſtrel, Præſes.	*M. Io[illegible] Foreſtier.*	*M. Andreas Guyet.*

Proponebat Lutetiæ GVIDO CRESCENTIVS FAGON Pariſinus, A. R. S. H. M. DC. LXIII.

An Arthritidi & inveterato Rheumatismo curandis solo lacte vesci convenit ? - page 1 sur 1